

LÄNSRÄTTEN I
NORRBOTTENS LÄN

DOM
2009-02-19
Meddelad i
Luleå

Mål nr
72-09E
Rotel 2

Föredragande: C. Andersson

SÖKANDE

Constructor Sverige AB, 556275-3839
Box 55043
400 53 Göteborg

Ombud: Peter Larsson
Samma adress

MOTPART

Norrbottens läns landsting
Länsservice
Box 507
961 20 Boden

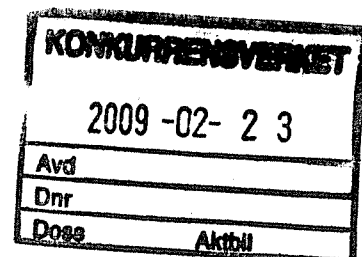
SAKEN

Offentlig upphandling enligt lag (2007:1091) om offentlig upphandling,
LOU

YRKANDEN M.M.

Norrbottens läns landsting genomförde en upphandling (genom öppet förfarande) avseende leverantör av "2008 Förvaringssystem Nb-museum" (öppet förfarande). Enligt tilldelningsbesked den 8 januari 2009 beslutade landstinget samma dag att teckna avtal med NordPlan Inredningar AB.

Constructor Sverige AB har ansökt om överprövning och yrkat i första hand att upphandlingen skall få slutföras först efter det att rättelse har gjorts och i andra hand att upphandlingen skall göras om. Som grund för sin ansökan har bolaget anfört bl.a. följande. NordPlan Inredningar AB uppfyller inte samtliga ställda skall-krav som uppställts i förfrågningsunderlaget, varken vad gäller formalia eller kravuppfyllnad i utförande. I förfrågningsunderlaget, avsnitt 1 Anbudsinbjudan, står under punkten 2.2 Obligatoriska krav att "Förfrågningsunderlaget med bilagor innehåller ett antal obligatoriska krav(skall krav)/.../Förutsättningen för att ett anbud skall kunna antas är att skall-kraven är uppfyllda." Till förfrågningsunderlaget

Dok.Id 53253

Postadress
Box 849
971 26 Luleå

Besöksadress
Skeppsbrogatan 41

Telefon
0920-29 54 90
E-post: lansratteninorrbotten@dom.se
http://www.dom.se/lansratten_i_norrbottens_lan/

Telefax
0920-29 54 98

Expeditionstid
måndag – fredag
09:00-12:00
13:00-16:00

har bilagts blanketter för ifyllnad, bl.a. en blankett med rubriken Svarsblankett-Bilaga 3. Direkt under rubriken står att läsa "Denna svarsblankett skall fyllas i och undertecknas av anbudsgivaren samt bifogas till anbudet". NordPlan Inredningar AB har i sitt anbud fyllt i blanketten men inte signerat denna varför NordPlan Inredningar AB inte uppfyller uppställt skall-krav. Det finns också i förfrågningsunderlaget en blankett, Kravspecifikation/Svarsblankett/Anbudsformulär/Bilaga 4. Under punkt 6.1 står ".../Avstånd till golv från första hyllan skall vara ca 150 mm./...". Under punkt 8.4 står "15 st lådor 2000 x 1000 x 200 mm (brxdjxh)". I förtydligande av landstinget framgår under "Fråga 2008-11-19" att ".../Ja, lådorna skall vara max till denna höjd (1 500 mm)." På NordPlan Inredningar AB:s ritning nummer M0811201, illustreras aktuell punkt på position sex som omfattas av två sektioner om vardera sju lådor, vilket totalt ger 14 lådor, vilket medför att skall-krav om 15 lådor inte uppfylls då det saknas en låda. Vidare framgår att lådorna inte går att få in inom angiven höjdbe-gränsning (max 1 500mm) med cirka 150 mm från golv till nedersta hylla, plus sju lådor i höjd med c/c 200, plus ett hyllplan inritat i mitten mellan lådor (röda på ritningen) som är 20 mm. Detta ger ett minsta totalmått på 1 570 mm. På ritningen har NordPlan Inredningar AB ritat in höjd till översta lådan 1 581 mm. Således uppfylls inte skall-krav i denna del heller. I samma blankett under punkt 9.1 står det ".../översta rullen skall inte vara högre placerad än 2 000mm över golvytan." Under punkt 9.2 står det ".../Stället skall rymma och ingår med 350st stänger/rör, längd 2 000mm./...". I förtydligande "Fråga 2008-11-25" pkt 9.2 står det "4 st rullar skall få plats bredvid varandra på samma nivå och djup 600 mm, c/c måttet skall vara minst 200 mm i höjddled." På NordPlan Inredningar AB:s ritning nummer M0811201 illustreras i aktuell punkt i rum 10344 med text "Rullar 2 000 mm (10x4) (9,2)" som totalt omfattas av åtta sektioner; således tio nivåer om fyra st djup i åtta sektioner, totalt 320 st stänger/rör medförandes att skall-krav ej uppfylls i kvantitet. Dessutom ger tio st nivåer à c/c 200 mm plus fritt utrymme ca 150 mm från golv till nedersta hyllplan

en höjd till översta rullen på minst 2150 mm, således uppfylls inte heller skall-krav vad gäller höjdbegränsningen. I samma blankett under punkt 12.1 står det ".../500 hyllmeter i rum 10361.250 hyllmeter i rum 10355. (Totalt 750 hyllmeter)". Mäter man hyllplanets längd på ritningen så framgår att den effektiva längden som kan nyttjas är 980 mm respektive 730 mm. I rum 10361 erhålls således sju hyllor i höjd x 72 enheter 980 mm = 493,92 effektiva hyllmeter. I rum 10355 erhålls sju hyllor i höjd x 29 enheter 980 mm samt nio enheter 730mm = 244,93 hyllmeter. Constructor Sverige AB vill med rum 10355 som exempel påvisa att NordPlan Inredningar AB i sin offert felaktigt anger antal hyllmeter såsom effektiva och att ovanstående uträkning är korrekt. I offerten står det: "**Omfattning:** 1 st sektion(12,1) 3770x400x2200/7 plan, 3 st sektioner(12.1) 3770x2x400x2200/7 plan, 1 st sektion(12.1) 7520x400x2200/7 plan, 1 st sektion(12.1) 2020x400x2325/7 plan. Totalt ryms 250 effektiva hyllmeter. Totalmättet 3 770 erhålls via en st enhet med hylllängd 730 mm plus tre st enheter med hylllängd 980 mm samt mellan hyllplanen fem st gavlar med bredd 20 mm således totallängd 3 770 mm. NordPlan Inredningar AB har räknat med c/c mått (inklusive gavelbredden) vilket inte ger en rättvisande mängd hyllmeter. Detta innebär att NordPlan Inredningar AB inte uppfyller skall-kravet då de endast totalt har offererat 738,85 effektiva hyllmeter i de båda rummen där det totalt skulle vara 750 hyllmeter.

Landstinget har motsatt sig bifall till ansökan och anfört i huvudsak följande. Landstinget har inte åsidosatt bestämmelserna i LOU eller EG-direktiven om offentlig upphandling. Det föreligger därmed inte några skäl för rättelse eller att göra om upphandlingen. I den aktuella upphandlingen har anbud lämnats elektroniskt genom så kallade e-anbud, punkt 2.3 och 2.4 i förfrågningsunderlaget. I 9 kap LOU finns regler om kommunikation, information och dokumentation. Enligt 9 kap 1 § 1 och 2 st LOU får den upphandlande myndigheten välja på vilket sätt anbud skall lämnas in, skriftligen eller genom elektroniska medel. Det finns i LOU inte något krav

på att elektroniska anbud skall vara signerade. Landstinget har i upphandlingen inte krävt att anbudet skall vara undertecknat. Med hänsyn härtill anser landstinget att inte heller svarsblanketter eller anbudsformulär rimligen skall vara undertecknade. NordPlan Inredningar AB har lämnat e-anbud i enlighet med punkterna 2.3 och 2.4 i förfrågningsunderlaget samt fyllt i samtliga svarsblanketter och uppfyller därmed ställda krav på formalia. - Av beskrivningen i kravspecifikationen under punkt 1 Allmän information och i svarsblanketten/anbudsformulär punkt 2.1 (bilaga 4) framgår att samtliga måttangivelser, storlekar, dimensioner etc som angivits är ungefärliga. Det är upp till anbudsgivarna att i sina anbud ange de faktiska uppgifterna. Det finns heller inget krav på att ritningarna som bifogas anbuden skall vara skalenliga utan landstinget har endast krävt att anbudsgivarna skall redovisa dispositionsförslag på placering av förvaringsinredning dvs. att anbuden skall innehålla en illustration på hur offererad inredning är tänkt att placeras, se punkt 6.1 kravspecifikationen. Constructor Sverige AB har i sina grunder när det gäller uppfyllelse av skall-kraven i utförande felaktigt utgått ifrån en ritning som inte är skalenlig utan endast ett illustrationsförslag. - Vad gäller punkterna 6.1 och 8.4 så har antaget anbud offererat förvaringsinredning som uppfyller kravet på angivet cirkamått för avstånd om 1 500 mm från golv till låda. NordPlan Inredningar AB har vidare offererat 15 lådor enligt landstingets krav. Anbudet uppfyller således kraven enligt 6.1 och 8.4 att få in efterfrågat antal lådor inom angiven höjdbegränsning. Vad gäller punkt 9 så uppfyller NordPlan Inredningar AB:s anbud den höjdbegränsning som anges i punkten 9.1, dvs. 2 000 mm. Det är inte angivet i förfrågningsunderlaget att höjden skall räknas från golv till hyllans underkant. Ett mått som räknas från golv till hyllans överkant uppfyller likväl landstingets krav. NordPlan Inredningar AB har även offererat efterfrågat antal stänger/rör, dvs. 350 st. Vad gäller punkt 12.1 framgår tydligt av NordPlan Inredningar AB:s anbud att man offererat 250 hyllmeter i rum 10355 och 504 hyllmeter i rum 10361. - Det framgår av såväl anbudstexten som svaren i Svarsblanketten/anbudsfor-

muläret att anbudet från NordPlan Inredningar AB uppfyller samtliga ställda krav. – Landstinget har hänvisat att NordPlan Inredningar AB:s anbud i olika delar.

Constructor Sverige AB har genmält bl.a. följande. Landstinget kan inte enligt Constructor Sverige AB:s mening förhålla sig till det faktum att NordPlan Inredningar AB svarat att man uppfyller ställda krav då det bevisligen inte förhåller sig på så sätt i illustrationer. Oavsett vad landstinget anfört så saknas en låda inplacerad i illustrationen, punkt 6.1 och 8.4. Landstingets måttkrav kan aldrig få plats inom föreslagen illustration. Constructor Sverige AB anser att det av den förtydligande frågan är entydigt att lådorna skall vara max till 1 500 mm höjd. NordPlan Inredningar AB har i sin illustration tydligt angett mått som Constructor AB kan förhålla sig till utan att riskera att inte vara underbyggt. Vad gäller punkt 9 kan Constructor Sverige AB inte vitsorda vad landstinget redogjort för i fråga om höjd. Dock har NordPlan Inredningar AB i sin illustration inte möjlighet att få in fler än 320 st rör då man ritat in åtta moduler om tio st i höjd och fyra st i djup och även skrivit så på modulerna. För återstående 30 rör har inga moduler inritats på illustrationen. Även i detta fall finns ingenstans att hänga dessa. Vad gäller punkt 12.1 har Constructor Sverige AB tydligt visat att NordPlan Inredningar AB i sin angivelse av hyllplanslängd inräknat gaveln som bär hyllplanet. Detta är inte bara baserat på ritningens mått utan även via den text som refereras till ur NordPlan Inredningar AB:s anbud. Gaveln och hyllplanet skapar en modul som har måttet c/c 1 000 eller 750 mm. Felet i detta är att man hävdar att detta skulle vara effektiva, således brukbara, hyllmeter.

Länsrätten har den 16 januari 2009 beslutat att aktuell upphandling inte får avslutas innan länsrätten beslutat något annat.

TILLÄMPLIGA BESTÄMMELSER M.M.

I 1 kap. 9 § LOU anges principerna för offentlig upphandling. Upphandlande myndigheter skall behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar skall vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

Enligt 9 kap. 1 § LOU skall anbud lämnas skriftligen om inte något annat följer av andra eller tredje stycket. Enligt andra stycket får en upphandlande myndighet bestämma att anbud skall lämnas med något elektroniskt medel.

Enligt 9 kap. 3 § andra stycket får en upphandlande myndighet kräva att elektroniska anbud skall vara försedda med en avancerad elektronisk signatur enligt lagen (2000:832) om kvalificerade elektroniska signaturer.

Enligt 16 kap. 1 § första stycket LOU får en leverantör som anser sig ha lidit eller kan komma att lida skada enligt 2 § i en framställning till allmän förvaltningsdomstol ansöka om åtgärder enligt nämnda paragraf. Enligt tredje stycket får en ansökan inte prövas efter den tidpunkt då det finns ett kontrakt. Den får dock prövas till dess att tio dagar gått från det att 1. den upphandlande myndigheten lämnat underrättelse enligt 9 kap. 9 § till anbudssökandena eller anbudsgivarna, eller 2. rätten, om den har fattat ett interimistiskt beslut, upphävt det beslutet.

Enligt 16 kap. 2 § LOU skall rätten besluta att upphandlingen skall göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse gjorts om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § LOU eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören lidit eller kan komma att lida skada.

Proportionalitetsprincipen innebär bl.a. följande. Den upphandlande myndigheten får i en upphandling inte ställa större krav på leverantören än som behövs och är ändamålsenligt för den aktuella upphandlingen. Kraven skall alltså ha ett naturligt samband med och stå i proportion till det behov som skall täckas. En uppgift som diskvalificerar en leverantör måste vara relevant för den aktuella upphandlingen och inte av oväsentlig betydelse.

DOMSKÄL

Bristande uppfyllelse av formaliakrav

Constructor Sverige AB har gjort gällande att NordPlan Inredningar AB:s anbud inte uppfyller uppställt skall-krav om undertecknad svarsblankett, bilaga 3 till förfrågningsunderlaget. Landstinget har vidgått att NordPlan Inredningar AB inte har undertecknat blanketten men invänt att landstinget inte krävt att anbudet skall vara undertecknat och att svarsblanketten därför inte rimligen skall behöva vara undertecknad.

Under rubriken "Obligatoriska krav", punkt 2.2 i förfrågningsunderlaget, anges "Förfrågningsunderlaget med bilagor innehåller ett antal obligatoriska krav (skall-krav). Dessa är markerade med fetstil "skall". Av anbudet skall framgå att samtliga krav i förfrågningsunderlaget är uppfyllda. Förutsättningen för att ett anbud skall kunna antas är att skall-kraven är uppfyllda."

Under rubriken "Prövning och utvärdering av anbud", punkt 2.9 i förfrågningsunderlaget, anges att det endast är de anbud som uppfyller skall-kraven som kommer att utvärderas.

Av punkt 2.3 "Elektroniska anbud" och punkt 2.4 "Anbudets form, innehåll samt avlämnande" i förfrågningsunderlaget framgår att landstinget vill

att anbudsgivarna lämnar anbud i digital form (e-anbud). Av punkt 2.4 framgår att bl.a. Svarsblankett – Bilaga 3 skall medfölja anbudssvaret. Vidare framgår, motsatsvis, att landstinget inte uppställt något krav på att de elektroniska anbuden skall vara undertecknade.

I ”Svarsblankett – Bilaga 3” anges följande ”Denna svarsblankett **skall** fyllas i och undertecknas av anbudsgivaren samt bifogas till anbudet.”

Det är ostridigt att NordPlan Inredningar AB:s svarsblankett bilaga 3 inte är undertecknad. NordPlan Inredningar AB:s anbud uppfyller således inte det uppställda kravet om undertecknad bilaga. Krav av aktuellt slag ställs upp för att säkra att en anbudsgivare står fast vid ett anbud. Med hänsyn till detta, till att landstinget uppmanat anbudsgivarna att lämna elektroniska anbud (med det särskilda förfarande som gäller för detta), och till att landstinget valt att inte ställa upp något krav på att själva anbudet skall vara undertecknat, anser länsrätten att kravet på underskrift av bilagan är oväsentligt. Formuleringen i bilagan framstår mest som ett misstag från landstingets sida. Länsrätten finner därför att det skulle stå i strid med proportionalitetsprincipen att låta bristande uppfyllelse av skall-kravet i bilagan medföra diskvalificering. Enligt länsrättens mening är således bristen i NordPlan Inredningar AB:s anbud inte av sådant slag att den kan föranleda åtgärder enligt LOU.

Bristande uppfyllelse av utförandekrav

Constructor Sverige AB har gjort gällande att NordPlan Inredningar AB:s anbud inte uppfyller ställda skall-krav i fråga om utförande. Landstinget har anfört att skall-kraven är uppfyllda.

I kravspecifikationens allmänna information punkt 1.1 anges att ”samtliga angivna måttangivelser, storlekar, dimensioner etc. är ungefärliga. An-

budsgivare skall i sitt anbud ange de faktiska uppgifterna". Detsamma framgår av punkt 2.1 i Anbudsformulär/Kravspecifikation, bilaga fyra till förfrågningsunderlaget. Under rubriken "Ritningar" i punkt 6.1. i samma formulär anges följande "Redovisa dispositionsförslag på placering av förvaringsinredningen".

Visserligen finns vissa av måttangivelserna i kravspecifikationen redovisade under rubriken "Förvaringssystem, SKALLkrav" (punkt 7). Även i andra sammanhang i upphandlingen är måttangivelser förknippade med ordet "skall" eller "ska". Mot bakgrund av vad landstinget angett i kravspecifikationens allmänna information och i kravspecifikationens anbudsformulär kan dock inte förfrågningsunderlaget tolkas på annat sätt än att måttangivelserna är cirka mått. Med hänsyn till detta, samt till att ritningarna endast skall innehålla dispositionsförslag utan krav på skalenheter, är det inte möjligt att visa bristande uppfyllelse av utförandekraven genom uträkningar som utgår från exakta mått och ritningarna. Av utredningen i målet framgår inte annat än att NordPlan Inredningar AB:s anbud uppfyller utförandekraven. Constructor Sverige AB har således inte visat att skäl för ingripande enligt LOU föreligger.

Constructor Sverige AB:s ansökan skall därför avslås.

DOMSLUT

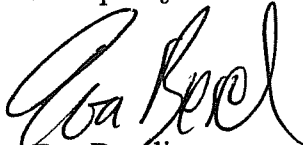
Constructor Sverige AB:s ansökan om överprövning avslås.

Det interimistiska beslutet från den 16 januari 2009 upphävs.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 3109/1C)

Länsrätten erinrar om tiden för överprövning "tiodagarsfristen" enligt

16 kap. 1 § LOU.

Eva Beselin

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga länsrättens beslut skall skriva till Kammarrätten i Sundsvall. Skrivelsen skall dock skickas eller lämnas till länsrätten.

Överklagandet skall ha kommit in till länsrätten inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet. Tiden för överklagandet för offentligpart räknas emellertid från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande skall kunna tas upp i kammarrätten fordras att prövningstillstånd meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas, anledning förekommer till ändring i det slut vartill länsrätten kommit eller det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står länsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande skall innehålla

1. den klagandes namn, personnummer, yrke, postadress och telefonnummer. Dessutom skall adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nås för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till kammarrätten,
2. det beslut som överklagas med uppgift om länsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av länsrättens beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Skrivelsen skall vara undertecknad av klaganden eller hans ombud. Adressen till länsrätten framgår av beslutet. Om klaganden anlitar ombud skall denne sända in fullmakt i original samt uppge sitt namn, adress och telefonnummer.